

Nieuwsbrief

VAN DE VOORZITTER

Tijdens de kerstvakantie was ik met mijn vrouw en kinderen (10 en 16 jaar oud) een weekje op vakantie. Natuurlijk kan dan een museumbezoek niet ontbreken. We bezochten een heel leuk museum, waar veel te zien was. Maar, en dat viel ook meteen op, het waren veel 'losse' dingen die we zagen en aan het eind van ons bezoek konden we de rode draad in het museum niet navertellen. Het verhaal van het museum was eigenlijk geen verhaal, maar een serie losse verhalen en de samenhang tussen de verhalen was niet goed te zien.

In ons Westfries Museum is een van de sterke punten dat het verhaal dat verteld wordt, helder en duidelijk is. Ook in de gelegenheidstentoonstellingen is daar altijd veel aandacht voor.

De tentoonstelling over de Hoornse meesterschilder Rotius is daar een mooi voorbeeld van. Het verhaal van de schilderijen zelf, maar ook het verhaal van de moderne mens die een interactie aangaat met de oude schilderijen, vertellen verhalen die boeien en je door het leven van de schilder leiden. Door de verhalen van de mensen van nu, kijk je weer op een andere, misschien wel intensievere, manier naar de doeken. En die vertellen vanuit zichzelf al een mooi verhaal.

Ook de tentoonstelling *Vèrlander* vertelt op indringende wijze het verhaal van de gemeenschappelijk geschiedenis van 'onze' voorouders en de mensen die ze

ontmoetten. Niet alleen maar heldendaden, geen heldenverering, maar het verhaal van gewone mensen. De bijbehorende foto's geven ons daarbij een heel mooi beeld van mensen zoals ze zijn.

Na de Rotiustentoonstelling is het ons museum opnieuw gelukt een heel mooie en indringende tentoonstelling te maken, waarin ons een verhaal verteld worden. En in de kerstvakantie heb ik (weer) gemerkt dat dat helemaal niet eenvoudig is. We mogen trots zijn op ons museum, dat zulke mooie toptentoonstellingen inricht.

*Tentoonstelling *Vèrlander* vertelt op indringende wijze het verhaal van de gemeenschappelijk geschiedenis van 'onze' voorouders.*

En nu is het 2017. De tentoonstellingsagenda van het museum is gevuld. En de vijf doeken die uit Oekraïne teruggekomen zijn, worden gerestaureerd. Een spannende periode. Ik zie nu al uit naar het moment dat deze doeken weer in volle glorie aan de muren van het museum mogen hangen. In de hoop dat de restaurateur dan bezig is met het werken aan nog meer doeken die teruggekomen zijn. Die hoop koesteren we allen. En dan kunnen we met elkaar het verhaal van ook deze doeken weer horen en zien.

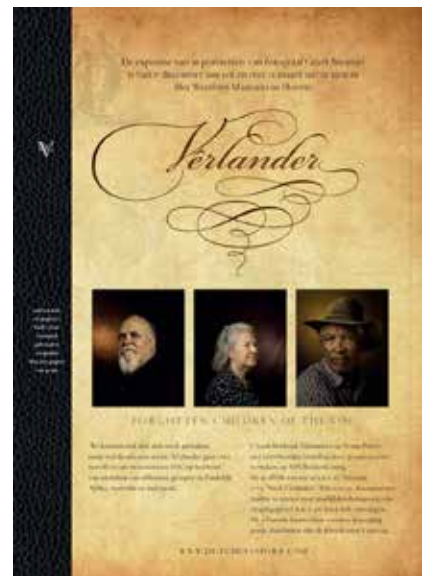
Hans Nijdeken

LEDENEXCURSIE

*We gaan naar Beelden aan Zee.
Maar liefst 50 vrienden hebben
aangegeven mee te willen met de excursie
op vrijdag 24 maart naar Museum Beelden
aan Zee en Museum Voorlinden!*

jaargang 2, nr. 1
Februari/Maart 2017

*Nonja Peters en Geert Snoeijer:
Vèrlander, The Forgotten Children of
the VOC, 128 pagina's, €40,-.*

INHOUDSOPGAVE

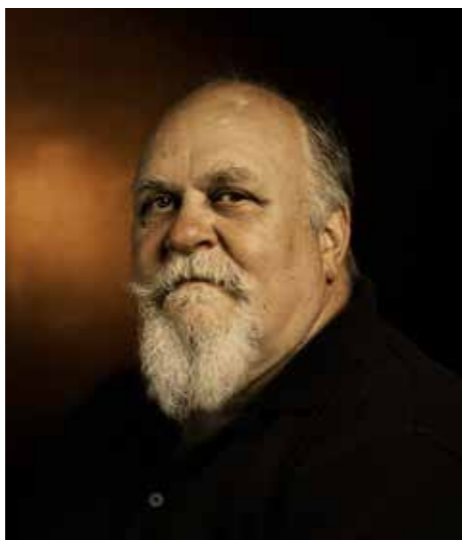
- **Voorwoord** Hans Nijdeken
- **Vèrlander, voor wie nog niet is geweest** Aukje van Wissen
- **Uit het bestuur** Henk Tameling
- **Nieuws uit het museum** Ad Geerdink
- **Bestuurszaken** Henk Tameling
- **Tentoonstellingsagenda** Ad Geerdink
- **Achter de schermen** Aukje van Wissen

STICHTING VRIENDEN

Achterom 2-4, 1621 KV Hoorn
info@museumvriend.nl
www.museumvriend.nl
0229 280028

Vêrlander, voor wie nog niet geweest is

Wie door de Hoornse binnenstad loopt, wordt getroffen door de talloze posters van het Westfries Museum met de afbeelding van een meisje met felle donkere ogen, een bol toetje en blonde haren. Deze poster vraagt aandacht voor de tentoonstelling *Vêrlander, weeskinderen van de VOC, die tot en met 9 april in het Westfries museum te zien is.*

Tijdens de koffiebijeenkomst voor de Vrienden van het WFM op 18 januari jl. gaf Cécile Koenjer van het museum uitleg over de geschiedenis van deze fototentoonstelling. Zoals bekend zijn de schepen van de VOC vanaf de 17de eeuw de wereld over gevaren, maar ook verspreid over de wereld gestrand of vergaan. De bemanningsleden kwamen zo in aanraking met de inheemse bevolking.

Verhalen

Fotograaf Geert Snoeijer, antropologe Nonja Peters, historicus Bart de Graaff en taalkundige Aone van Engelenhoven

hebben de nazaten van deze Hollandse scheepsliden opgezocht, geïnterviewd en gefotografeerd. Het resultaat is de indrukwekkende fototentoonstelling, met de bijzondere verhalen van mensen van nu over hun Hollandse wortels. De plaatsen waar het team van Nonja Peters geweest is, zijn Zuid-Afrika en Namibië, West-Australië, en het eiland Kisar, één van de Molukse eilanden.

Al in 1652 stichtte de VOC een kolonie in Zuid-Afrika, waardoor de schepen bevoorrad konden worden met verse groenten, fruit, water en vlees. De Khoi-

Khoi, die de grondeigenaren waren, en de mannen van de kolonie hadden natuurlijk niet alleen zakelijke contacten. Daardoor lopen er nu heel wat donkere nazaten rond met namen als Pieter Smit en Paul Vleermuis.

Aan de gevaarlijke kust van West-Australië is een aantal schepen van de VOC vergaan, waarvan het bekendst de Batavia is. Soms kon de bemanning gered worden, waarna vermenging met de aboriginals vanzelfsprekend was. De namen van deze nazaten zijn meestal verengelst, maar de overgeleverde verhalen laten er geen misverstanden over bestaan: de Hollandse voorvaders zijn in het bloed, de uiterlijke kenmerken als blauwe ogen en de trots op hun afkomst niet te ontkennen.

Op het eiland Kisar had de VOC een groot fort gebouwd, waardoor Hollandse soldaten de handel konden beschermen. Ook hier vond al snel vermenging met inheemse bewoners plaats. Cornelis Wouthuysen en Thomas Joachim Belder hebben nooit een voet op Nederlandse bodem gezet, maar zijn toch zeker van hun Hollandse afkomst.

Heden

Wie deze tentoonstelling bezoekt, moet ook zeker de audiotour volgen: de verhalen over en van de markante koppen zijn indrukwekkend, en vaak ook ontroerend. Want natuurlijk zorgde de gemengde afkomst in veel gevallen ook voor verdriet en vervolging. Daarmee is ook de link met het heden snel gelegd: hoe zullen onze 'Vêrlanders', uit Syrië, Irak, West-Afrika en andere bedreigde gebieden, die nu hun veiligheid en geluk zoeken in West-Europa, over driehonderd jaar door hun nazaten bekeken en gezocht worden? En hoe kijken wij naar deze nieuwe bewoners?

Gratis

Als vriend van het Westfries Museum heeft u nog enkele weken (t/m 9 april) om deze prachtige tentoonstelling te bezoeken. Het museum nodigt u uit om een 'Vêrlander' uit uw eigen omgeving als gast mee naar de tentoonstelling te nemen. Nodig een bekende, buur of onbekende uit met u mee te gaan naar het Westfries museum. Wellicht is de tentoonstelling een mooi aanknopingspunt om de Vêrlander kennis te laten maken met ons verleden. Tot en met zondag 9 april is uw gast uit Verre Landen van harte welkom. Op vertoon van uw vriendenlidmaatschapskaart heeft hij/zij gratis toegang tot het museum.

Nieuws uit het museum

Audiotour

In aanloop naar het Paasweekend (14-17 april) nemen we onze nieuwe audiotour in gebruik. Behalve anders van inhoud (meerdere sprekers) en opzet (meer keuze-mogelijkheden per ruimte en kortere fragmenten) gaan we de tour ook in het Engels, Duits en Frans aanbieden. In het Paasweekend zullen we de audiotour met een speciaal evenement feestelijk in gebruik nemen en promoten.

VOC zaal

Dit jaar krijgt de VOC zaal een nieuwe opzet en inrichting, aansluitend bij de prachtige sfeer die de ruimte al van zichzelf heeft. We zijn van plan om voor het eerst moderne kunst te combineren met voorwerpen uit de Gouden Eeuw. De functie van die kunstvoorwerpen is om de bezoeker aan het denken te zetten over de VOC-geschiedenis.

De beker van Bossu

Roode Steen 15

Al jaren is er sprake van een mogelijke uitbreiding van het museum met het pand Roode Steen 15. Deze uitbreiding is een stuk realistischer geworden nu we door de gemeente Hoorn zijn uitgedaagd om na te denken over een mogelijke invulling van het buurpand en de grote binnentuin, die in 2019 waarschijnlijk vrij komen. Een

Bestuurszaken

In deze aflevering stellen wij een aantal bestuursleden aan u voor. In de volgende aflevering kunt u kennismaken met de overige bestuursleden.

Hans Nijdeken (55) uit Alkmaar, voorzitter

Nijdeken begon zijn loopbaan als docent Nederlands in het voortgezet onderwijs. In het onderwijs werd hij vervolgens conrector en rector. Momenteel is hij voorzitter van het College van Bestuur van het Tabor College in Hoorn. Naast het voorzitterschap van het bestuur heeft Hans binnen de stichting Vrienden van het WFM de portefeuille ledenwerving. Hans vindt dat het Westfries Museum een prachtig beeld geeft van de geschiedenis en cultuur van onze regio in de 17e eeuw. En die geschiedenis heeft deze regio gemaakt tot wat hij nu is. Met zijn werk voor de stichting wil Nijdeken een bijdrage leveren aan de bekendheid van het museum en daarmee van de geschiedenis van deze regio.

Hans hoopt dat door de inspanningen van het bestuur het aantal Vrienden van het museum uitgebreid wordt. Dat geeft de stichting de mogelijkheid meer voor het museum te betekenen, in aanschaf van museumstukken, maar ook in publicaties vanuit het museum.

Henk Tameling (65) uit Zwaag, secretaris, PR

Tameling is oud-docent en schoolleider in het voortgezet onderwijs. Hij schrijft in zijn vrije tijd over de Waddeneilanden en is door zijn betrokkenheid bij de Halve Maen verbonden aan het bestuur van de stichting Vrienden van het WFM. Henk is secretaris van het bestuur en verantwoordelijk voor het museumnieuws naar onze museumvrienden. Tameling hoopt dat door een goede communicatie van het bestuur naar de bestaande en potentiële donateurs de belangstelling voor de Gouden Eeuw in Hoorn toeneemt. Zonder verleden geen heden en toekomst is zijn motto.

Robert Martin Faber (73) uit Hoorn, penningmeester

Faber was in het verleden dertig jaar retail-bank-medewerker op diverse kredietverlenende afdelingen en verschillende locaties met de nadruk op vrije beroepsbeoefenaren. Rob is in het bestuur als penningmeester als eerste verantwoordelijk voor de inkomsten en uitgaven van de stichting Vrienden van het WFM. Na jaren bestuurs- en ander

Uit het bestuur

- Op www.museumvriend.nl kunt u de verslagen lezen van onze bestuursvergaderingen. Ook treft u daar de financiële verantwoording aan.
- Als opvolger van Klaas Bant is de heer Koeman uit Enkhuizen bereid gevonden toe te treden tot het bestuur van de Stichting Vrienden van het WFM.
- De Nieuwsbrieven verschijnen in 2017 vier maal en wel rond maart, juni, september en december.
- Jubileum 30 jaar Stichting Vrienden: onze stichting bestond in 2016

- dertig jaar. Vanwege bijzonder veel activiteiten rond de gestolen schilderijen, hebben we besloten in 2017 stil te staan bij het verleden en heden van onze stichting. Het ligt in de bedoeling dit jaar een themadag voor onze Vrienden te organiseren over de activiteiten van onze stichting.
- Onze stichting ontving een subsidie van €7500,- van Kerkmeijer-de Regt stichting.
- Wij nemen deel aan de dag van Westfries Genootschap d.d. 8 april in Hotel van der Valk in Hoorn.

We presenteren dit jaar drie tentoonstellingen

Vêrlander

Tot 9 april is de expositie *Vêrlander* in het museum te zien.

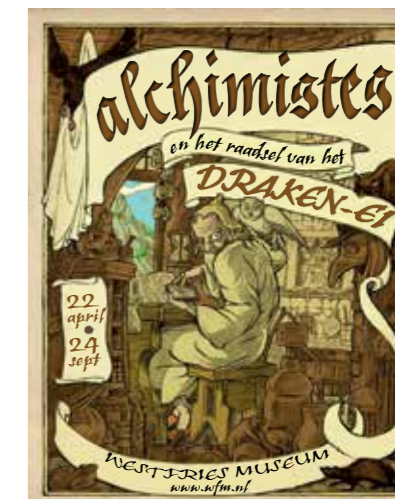
Het raadsel van het drakenei

Vanaf 22 april (start van de meivakantie) presenteert het museum deze fantastische gezinstentoonstelling, waarin de kinderen en hun (groot)ouders worden uitgedaagd om in de sfeer van een zeventiende-eeuwse wonderkamer uit te zoeken wat de waarheid is over heel veel 'fantastische' voorwerpen die rariteitenkabinetten uit de Gouden Eeuw te vinden waren. Hierbij worden de kinderen niet alleen betoverd door de zeer bijzondere voorwerpen, maar

ook door de modernste technieken die de wondere wereld tot leven brengt. Te zien tot 24 september.

Roofkunst

Vanaf 7 oktober worden de vijf gerestoreerde schilderijen die uit Oekraïne zijn terug gekomen weer in hun oude glorie in het museum getoond. Dit gebeurt in een expositie over het fenomeen roofkunst. Onze schilderijen dragen voor altijd het verhaal met zich mee van de roof en wat er daarna met de kunstwerken gebeurd is. Onze schilderijen zijn niet de enige. Het fenomeen roofkunst is al heel oud en kent vele gezichten. De tentoonstelling in

Klaas Bant

RASBESTUURDER

In deze rubriek laten we u kennismaken met een medewerker of vrijwilliger van het Westfries Museum. Mensen die zich bijna dagelijks inzetten voor het functioneren van het museumbedrijf, maar vaak achter de schermen werken en daardoor onopgemerkt blijven.

In deze aflevering Klaas Bant, scheidend bestuurslid van de Vrienden van het Westfries Museum.

Toen Klaas Bant in 1996 gevraagd werd als vertegenwoordiger van het Westfries Genootschap plaats te nemen in het bestuur van de Vrienden van het Westfries Museum, was Henk de Nijs voorzitter van het bestuur. Penningmeester wilde Klaas niet worden: "Ik heb geen verstand van geld." Eigenlijk was het zo dat de leden van het bestuur afgevaardigden waren van verenigingen. Van een functieverdeling was geen sprake.

Excursies en koffiemiddagen werden nog niet georganiseerd. Wel werden de brochures uitgegeven, die gekoppeld waren aan de tentoonstellingen. Pas met de komst van Jaap Mol kwamen excursies en veel later de koffiebijeenkomsten.

Aruba

Rasbestuurder Klaas Bant is geboren op 15 mei 1935 in Beets, waar zijn vader hoofd van de lagere school was. Na zijn studie sociale geografie aan de UvA is hij in 1962 begonnen als leraar aardrijkskunde aan Westfries Lyceum in Hoorn. In 1960 trouwde Klaas met Jannie Baas. Van 1973 tot 1977 hebben zij met hun gezin op Aruba gewoond. Klaas werkte daar als leraar aardrijkskunde en heeft meegewerkt aan oprichting van de lerarenopleiding op Aruba. Van daaruit hebben zij veel gereisd, o.a. naar Zuid-Amerika, de andere eilanden en Florida.

In 1978, na zijn buitengewoon verlof,

ging Klaas terug naar de OSG (toen nog RSG) West-Friesland, eerst als conrector, later werd hij rector. In 1996 jaar ging Klaas Bant met de VUT. Na de fusie van de openbare scholen in Hoorn in 1994 heeft hij nog twee jaar als personeelsfunctionaris bij het Atlascollege gewerkt. Klaas was toen 61 en greep de mogelijkheid aan op te stappen. Een jaar daarvoor was hij voorzitter van het Westfries Genootschap geworden, wat hij elf jaar heeft gedaan. Daarnaast heeft hij nog veertig jaar (tot 2009) in het bestuur van de Westfries Families gezeten.

Eind 2016 heeft Klaas besloten ook een eind te maken aan zijn functie in het bestuur van de Stichting Vrienden van het Westfries Museum; na twintig jaar is het wel mooi geweest. Uiteraard blijft Klaas vriend van het museum, we zullen hem en zijn vrouw Jannie nog regelmatig tijdens de koffiemiddagen tegenkomen. Zijn voorzitterschap van de werkgroep genaologie van de Historische Vereniging Suyderkogge blijft Klaas nog wel even volhouden. Daarnaast is er in en rond het prachtige huis met grote boomgaard in Schellinkhout genoeg te doen.

Klaas en Jannie hebben drie zoons, Willem, Pieter en Reindert, een kleindochter en drie kleinzoons. De oudste zoon is leraar Nederlands en Spaans op Aruba; de oudste twee kleinzoons studeren nu in Groningen,

COLOFON

Voorzitter:	Hans Nijdeken ha.nijdeken@tabor.nl
Penningmeester:	Rob Faber robert.faber@kpnmail.nl Bankrekening NL30 RABO 0161432832
Eindredactie:	Henk Tameling
Vormgeving:	Label148
Secretariaat:	Henk Tameling henktameling52@gmail.com
Ledenadministratie:	Marlies van 't Ende marliesvantende@gmail.com

ANBI-STATUS

De Stichting Vrienden van het Westfries Museum heeft een door de fiscus erkende culturele ANBI-status. Schenkingen aan onze stichting zijn fiscaal interessant en voor het museum van groot belang. Voor informatie raadpleeg onze penningmeester Rob Faber: robert.faber@kpnmail.nl.

www.museumvriend.nl